

Pagina prìncipâ

 Benvegnûo in sciâ Wikipedia Ligure, l'enciclopèdia libera scrîta con l'agiùtto de tùtti!

Ancheu, a-i 16 de lùggio do 2026, a Wikipedia in ligure a gh'à **11 567** articoli.

 [Nêuve pàgine](#) [Ùrtimi cangiamenti](#) [Pòrtego da comunitæ](#) [Community portal](#)
 [O Wikipediàn](#) [Wikivivagna](#) [Statistiche](#) [Pàgina abrétio](#) [Sfèuggia e pàgine](#)

2:25

Antîga càrta giögràfica da Ligùria do Steva Bonsignori, 1578

**Danne, se ti peu, 'na man. Metti e teu conoscénse a-o serviçio de tùtti,
ponn-i a teu pasción a-o serviçio da coltûa e de tradiçioìn liguri!**

Se no ti sæ donde comensâ, vanni a 'miâ e vòxe de bâze, e pàgine domandæ ò che dunque i abòssi.
Se ti gh'é de bezéugno de 'n vocabolâio, chi gh'é:

TIG italiàn-zenéize / zenéize-italiàn (<http://www.zeneize.net/itze/main.asp>)

DEIZE Diçionário eletrônico italian-zeneise (<https://conseggio-ligure.org/dicionaio/deize/>)

Grande diçionário do zenéize (<https://web.archive.org/web/20140302104511/http://paroledigenova.sca.rian.net/>)

Vocabolâio genovés-español / español-genovés (<https://es.freelang.net/enlinea/genoves.php>)

Diçionário monegàsco (<https://www.traditions-monaco.com/langue-monaco-monegasque-dictionnaire-poeme-textes-traduction>)

Vòxe moderne do computer in zenéize (<https://www.dotnext.it/glossario-digitale-genovese/>)

Versción digitâle Diçionâi do Cazàssa e de l'Olivieri (zeneize-italian) (<http://ligu.re/>)

Vocabolâio zeneize-italiàn de l'Universcitæ de Innsbruck (BETA) (<https://romanistik-gephras.uibk.ac.at/content?page=home>)

Elénco conpléto di diçionâi

E raxoin da creaçion de 'na **Wikipedia Ligure** son a conservaçion e a difuxon de parlæ liguri, tramite a stezua de 'n'enciclopedia quante ciù completa poscibile. A grafia do ligure a l'é difiçile e gh'é diverse schêue de penscêo, e ciù e gente passan o tenpo a ratelâ, ciù a léngua a vegne ascordâ. Mégio scrîve in vinti mainêe despægie che vedde a léngua moî; alôa scrîvi, no sôlo de Zêna e da Ligùria ma de tùtto, perchê a léngua de niâtri a se peu deuviâ pe tùtte e cöse!

Mi pàrlo a mæ léngua preferîa perchê o l'é quéllo che mi són. Mostrémmo a-i nòstri figgi a nòstra léngua preferîa, perchê voémmo che sàcian chi són.

(Christine Johnson, ançiànn-a do grùppo Tohono O'odham, peleróssa d'América, 2002 - Tèsto tradûto da-o Rîco Carlini)

[Gramàtica](#) · [Goïdda fundamentâle](#) · [Domande Fæte de Sovente \(FAQ\)](#) · [Cómme registrâse](#) · [Pòrtego da comunitæ](#) · [Donaçion \(https://wikimediafoundation.org/wiki/Donasion\)](https://wikimediafoundation.org/wiki/Donasion)

Índice

Scénse Matemàtiche e Naturâli

 [Astronomîa](#) - [Biologîa](#) - [Chìmica](#) - [Fìxica](#) - [Matemàtica](#) - [Scénse da Tæra](#) - [Statistica](#)

Àrte e Scénse aplichæ

 [Agricoltûa](#) - [Architetûa](#) - [Comunicaçion](#) - [Informàtica](#) - [Mêxinn-a](#) - [Tecnologîa](#) - [Traspòrti](#)

Coltûa e Àrte finn-e

 [Architetûa](#) - [Cîne](#) - [Letiatûa](#) - [Mûxica](#) - [Pitûa](#) - [Poexîa](#) - [Scultûa](#) - [Tiâtro](#)

Socjêtae e Demôa

 [Cuxinn-a](#) - [Internétte](#) - [Spòrt](#) - [Turismo](#) - [Zêughi](#)

Scénse sociâli e filozofia

 [Antropologîa](#) - [Archiologîa](#) - [Conoscénsa e Inprendiménto](#) - [Diritto](#) - [Economîa](#) - [Filozofîa](#) - [Giögrafîa](#) - [Lengoistega](#) - [Mitologîa](#) - [Polìtica](#) - [Psicolögîa](#) - [Religiön](#) - [Sòciologîa](#) - [Stöia](#)

Ìndichi

 [Biografie](#) - [Órdine arfabético pe titolo](#) - [Cronologîa](#) - [Cómme se fâ?](#) - [Cöse da fâ](#) - [Ligùria](#) - [Pàgine co-e variànte liguri](#)

Comme agiutâ a Wikipedia ligure

Sôlo 'n pâ de régoles:

O mòddo de dî

1. Questo o l'é o spaçio de tùtti, rispétilo!
No deuviàlo pe fâ publicitàe, pe fâ
polémica.
2. A Wikipedia a l'é neotrale, çerca de
scrîve di fæti, no di penscêi!
3. Se ti pêu, metti i riferimenti de cöse
che ti scrîvi.
4. Se no ti sæ donde inandiâte, ti pêu
amiâ e vôxe de bâze.
5. Se ti peu, segóndo a variante
lengoística che ti adêuvi, méttighe un
de questi *templates* in çimma a-o têu
articolo.

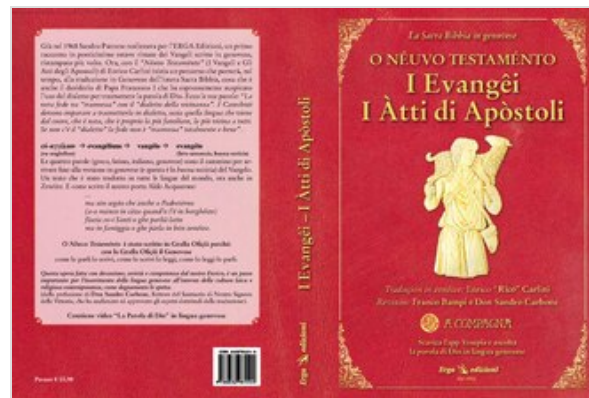
Chi o gh'é l'elénco de quarchedùn de sti
chi:

*San Pe(r)u, San Paulu e San
Scimun, sarvène da u lampu, da u tron da
u cattiu scigu(r)un.*

Vôxe in vedrinn-a

O Nêuvo Testamento in Léngua Zenéize

I Evangêi e i Atti di Apóstoli, tradûto in
zenéize da Enrico (Rîco) Carlini into 2019
e publicòu da ERGA into 2022, o l'é 'na
prîa miliàre da leteratûa mondiàle.

Lêzi a vôxe

Lêzi chi (https://lii.wikisource.org/wiki/L%27Evang%C3%AAio_seg%C3%B3ndo_Gio%C3%A2ne) i prîmmi trêi capìtoli de
l'Evangêio segóndo Gioâne (in costruçion
in sciâ Wiki Wivagna)

Mozilla Firefox (conosciûo senpliceménte
cómme **Firefox**) o l'é un navegatô web
libero e multiplatforma, mantegnûo da
Mozilla Foundation. O l'é nasciûo into
2002 co-o nómme "Phoenix" da-i ménbri

ZE

{{Zeneize}}
 {{Grafia oficiâ}} · {{Grafia unitàia}}

SV

{{Savuneize}}

AR

{{Arbenganese}}

SP

{{Spezin}}

TB

{{Tabarchin}}

VE

{{Ventemigliusu}}

MC

{{Munegascu}}

NV

{{Nuvaize}}

BF

{{Bunifazzin}}

UL

{{Ulmioš-cu}}

AJ

{{Aghjaccinu}}

VB

{{Dra Burnia}}

BR

{{Brigašc}}

Amîa a politica in sciâ léngua

Vànni a-e pàgine co-e variànte lìguri

Urtime pagine

A Fuxe (Camuggi) - Punta Ciappa - Zèrbia
- Rari Nantes Camogli - Sant'Anna
(Camuggi) - U Migià (Camuggi) - Cà de
l'Ou - A Murtua (Camuggi) - Hotel
Portofino Kulm - Trasmetitù de Portufin - A
Vetta de Portufin (Camuggi) - Tûre da
Paciotta (Arbenga) - Sàngoe - Semafuru

da comunitæ Mozilla che voéivan un navegatô stand-alone ciù spedîo do ragrupamento Mozilla Application Suite.

Lêzi a vòxe

Ancheu o zenéize o l'é a prîmma léngua regionâle ch'a l'é 'na léngua oficiâ de Firefox! Ti peu descaregâ a versción conplêta (pe Windows, Linux, Mac/OS) ò ti peu instalâ i language packs che servan a cangiâ a léngua do teu navegatô in zenéize. Firefox o l'é in navegatô pe internet da Fondazion Mozilla co-a sorgénte avèrta. Gh'é 'na versción in zenéize do programma che ti peu atrovâ a l'indirisso: A vórpe de fêugo (<https://www.mozilla.org/lij/firefox/new/?scene=1>)

Se ti gh'é di problêmi tecnichi, ti peu provâ ascì a anâ a-o link <https://www.mozilla.org/en-US/firefox/all/> e çercâ a versción ciamâ Ligurian/ligure.

Ř'imnu munegascu o inu munegascu; a segunda forma è achela çernüa da u palatu, (ün françese: *Hymne monégasque*: ün lìguřu: *Inno monegasco*), ciamàu tambèn **A Marcia de Mùnegu** (ün françese: *La Marche de Monaco*; ün ligüřu: *A marcia de Mónego*), **Ària Naçionale de Mùnegu** (ün françese: *Air*

Növu (Camuggi) - Letiatûa - Semafuru Vegiu (Camuggi) - Regio IX Liguria - Barocco - Baxìlica de San Vitû (Arbenga) - Macramè de Camuggi - Macramè - ASD Golfo Paradiso Pro Recco Camogli Avegno - Gexa de Santa Maria Madalena (Ellia) 🗣️ - Riserva natü(r)âle regiunâle de l'Ìsu(r)a - Soçiètæ - Metàllo - Scritûa - Fêugo - Parocchie d'a diocexi de Sann-a-Noi - Diocexi de Sann-a-Noi - Proculus - San Prospu (Camuggi) - Preistöia - San Fertuzu (Camuggi) - A Rûa (Camuggi) - Viturii - Àrea Marina Prutètta "Îzua de Berzezzi" 🗣️ - Ôtri - Sport Club Ligorna 1922 - Giaö - Energîa - Proteinn-a - Nâve (tipu de bärçu) - Càncou - Camuggi FC - Scindici de Camuggi - Gexe de Camuggi - Culoumbu Gajòun - Gexa de Sant'Andrea (U Pözzu, Barestin) 🗣️ - Caterina Accame (barcu, 1889) - Farchi - Emanuele Accame - Coppa Italia Dilettanti Liguria - Eccellenza Liguria - Camuggi 🗣️ - Suvrintendènsa Archeulugia, Belle Arte e Paesaggiu pe'a Ligü(r)ia - Punte de Prîa (Sann-a) - Punte Russu (Arbenga) - Léngoe de l'Itàlia - Léngoe itàliche - Diciaración universâle di diritti umâni - Léngoa lionéize - Civicu Müseu du Mà Gio Bono Ferrari (Camuggi) 🗣️ - Müseu Archeologicu de Camuggi 🗣️ - Biblioteca Civica Niccolò Cuneo (Camuggi) 🗣️ - San Ve(r)àn de Cavaillon - Villa D'Aste - San Martìn de Tours - Ürtima ciunba - Dipartimentu de Muntenötte - Ligüre d'l'Ultrezuvu d'Punainte - Munsu - Ezöpo zenéize - Cašté ed Cazótu - Emma Daumas - Castê de Castrevegliu - Gioanìn Cazàssa - Olma d'l Groi - Gexia d'Noštřa Scignuřa Asounta (Uô) - Zubgòssi - A sanfornia zeneize - Viegni - Baxìlica de Nòstra Scignóra Asónta - Fascismo - Gypaetus barbatus - Colònna infâme de Ciasétta Caviglia - Gyps rueppelli - Vain - Dialetu uaröxiu - Còlla du

national de Monaco; ün ligüřu: *Âia naçionale de Mónego*) o **Marcia Naçionale d'i Lealisti** (ün françese: *Marche Nationale des Loyalistes*; ün ligüřu: *Marcia Naçionale di Lealisti*), è řimnu naçionale d'u Prinçipatu de Mùnegu.

Scritu ünt'u XIXeme sèculu da Teufilu Bellando Castru e pœi mudificàu da ciù artisti, è *de facto* u sulu imnu naçionale au mundu ünt'üna variante d'a lengua ligüřa.

Riternelu: Despoei tugiù sciü d'u nostru paise

Se ride au ventu, u meme pavayùn

Despoei tugiù a curù russa e gianca

E stà l'emblema, d'a nostra libertà

Grandi e i piciui, l'an sempre respetà

Lêzi a vòxe

Âtri progètti in lìgure

Tra i progètti in léngoa lìgure òspitæ da-a Wikimedia Foundation no gh'é sôlo a Wikipedia, ma con l'agiùtto de viâtri o se pêu fâ de ciù!

Wikivivagna

Bibliotêca de òpie za publicæ

Wikiçionâio (beta)

O diçionâio libero

Novitæ inta Wikivivagna

Trabichettu 🗣️ - Cumitàu d'Arbenga -
Vallâ da Lagaœa - Vultur gryphus - Gioan
Battista - Freirîgo Gàzzo -

★ Da leze

ZE Sta pagina a l'é
scrita in zeneise,
secondo a grafia
unitàia

A **cirolla** (dita ascì **ciammachinze**) o l'é
un zeugo de carte tradiçionâ da Liguria e
do Basso Piemonte (scrito *Cirulla* inte
grafie de l'Otrazôvo).

A l'é unna variante da sgobba, da-a quæ
a se distingue pe-a seu vivessa e o ritmo
de partie, pe l'inversâ do pontezzo e
l'influenza do fattô fortuna, ch'o
l'ammerma a differenza de livello tra i
zugoei esperti e i prinçipianti.

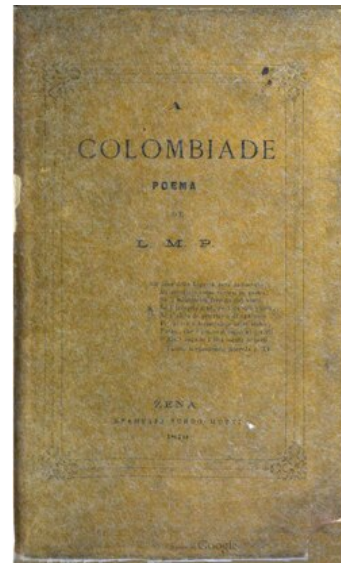
R
=

Carte zeneixi

A cirolla a l'é zugâ con un masso da 40
carte, pe-o sòlito un masso zeneise. E
carte van da l'asso a-o sette ciù o sbiro, a
dònna e l'òmmo, inte quattro merse de
coppe ♥, dinæ ♦, spoæ ♠ e scioî ♣. Se
peu zugâ inta doî, inta trei ò inta quattro
(into quæ caxo i zugoei assettæ de fronte
zeugan in cobbia).

Pe-a primma man o massê o l'é çernuo à
caxo, e pe quelle apreuvo o ròllo de
massê o va into senso de ragge do

Luigi Michê Pedevilla, **A Colombiade**, Zena, Stampaja
Surdo-Mutti, 1870

Luigi Michê Pedevilla, **A Colombiade**, Zena,
Stampaja Surdo-Mutti, 1870

Gian Giacomo Cavallo, **Applauzo de Zena**,
Zena, Præ Beneito Guascho, 1653

Martin Piaggio, **Chiaravalle Genovese Per
l'Anno 1834**, Zena, Stampaja Pellas, 1834

Luiggi Perseuggio, **I pastoî a-o presepio**
(wiki), Zena, Gio Fassicomo e Scotti, 1897

Ubardo Mazin, **Carlevà**, A Speza, F.
Matuella, 1891

releuio. O massê o remescia e carte e o ê fa coppâ da-o zugou a-a seu drita. Dapeu o dà træ carte coverte à ognidun di zugoei, e quattro descoverte in sciâ töa. Se inte quattro carte in sciâ töa gh'ê doî asci, a man a vâ à monte. I zugoei, à comensâ da quello a-a manciña do massê e dapeu into senso conträio a-e ragge do releuio, zeugan unna carta pe vòtta co-o fin de acciappâ de carte tra quelle in sciâ töa. E carte acciappæ en misse coverte vexin a-o zugou ch'o ê à piggiaë. Quande tutti i zugoei an finio e træ carte in man, o massê ...

Lêzi a vòxe

Progetto Wikifræ

E âtre Wikipedie regionâli in Eoröpa:

Alemannisch - Arpitan - Boarish - Català - Corsu - Emiliàn e Rumagnòl - Furlan - Galego - Italiano - Latina - Lìgure - Lumbaart - Malti - Nnapulitano - Occitan - Piemontèis - Rumantsch - Sardu - Sicilianu - Slovenščina - Tarandíne - Vèneto - Sassaresu (*progetto de preuva*) (<https://incubator.wikimedia.org/wiki/Wp/sdc>) - Säggssch (*progetto de preuva*) (<https://incubator.wikimedia.org/wiki/Wp/sxu>)